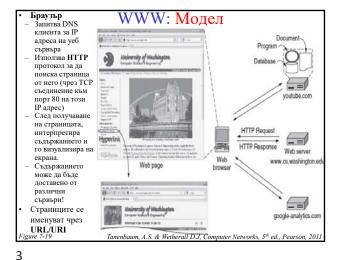
World Wide Web(WWW)

1

WWW: История

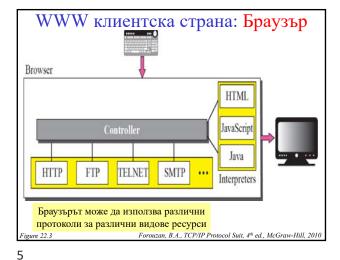
- Архитектурна рамка за достъп до взаимно свързани документи (уеб страници, съдържащи хипертекст) в Интернет
 - Страници в HTML формат
 - Разглеждат се с браузър (действа като HTML интерпретатор)
- Първоначално предложение на Тим Бърнър-Лий, CERN (Европейски център за ядрени изследвания) - март 1989 г.
- 1. прототип (текстово-базиран) демонстриран на Нуретtext'91 конференцията в Сан Антонио, Тексас, САЩ (декември 1991)
- 1. графичен браузър (Mosaic), разработен от Марк Андрийсен от Университет на Илинойс (февруари 1993 г.)
- Компанията Netscape Comm. Corp. основана от Андрийсен
- "Война на браузърите" между Netscape Navigator и MS Internet Explorer (1995-1998)
- World Wide Web Consortium (W3C) създаден през 1994 г. (www.w3.org)

URL (Uniform Resource Locator) Protocol Port Used for Name Example http Hypertext (HTML) http://www.ee.uwa.edu/~rob/ https Hypertext with security https://www.bank.com/accounts/ ftp://ftp.cs.vu.nl/pub/minix/README FTP ftp Local file file:///usr/suzanne/prog.c file Sending email mailto:JohnUser@acm.org mailto rtsp://youtube.com/montypython.mpg Streaming media rtsp Multimedia calls sip:eve@adversary.com sip about:plugins Нова RFC 2141 схема URN (Universal Resource Name) - подмножество на URI (Uniform Resource Identifier): ▶ Не указва към конкретен хост

- > Елиминира проблема на прекалено използваните страници
- > Намалява мрежовия трафик като позволява достъп до няколко отдалечени

4

WWW клиентска страна: Plug-in • Уеб страниците могат да съдържат не само HTML, но също така PDF, GIF, JPEG, MP3 и т.н. • Проблем когато браузърът се натъкне на страница, която не може да интерпретира. • 2 решения за предотвратяване усложняването на браузъра Plug-in / приставка: Client machine Софтуерен компонент, изтеглен Browser от Интернет и инсталиран като Browser runs разширение на браузъра. Browser's interface Base as a single Изпълнява се вътре в него (used by plug-in) code Има достъп до текущата страница process и може да промени Plug-in's interface Plug-in визуализацията ѝ Трябва да реализира набор (used by browser) от процедури, специфични за браузъра, така че той да може да ги извиква

WWW сървърна страна Disk Front end Многонишков уеб сървър c front-end и k обрабо модула (нишки) Всеки модул извършва серия от стъпки: Проверява името на заявената уеб страница Извършва контрол на достъпа до уеб страницата (например, ограничено ползване само за потребители вътре във фирмата или IP пространството) Извлича исканата страница от кеша или от диска, или стартира програма за съзлаването ѝ Определя останалата част от отговора (например, МІМЕ тип за изпращане) Отговаря на клиента (използва 1 ТСР съединение за извличане на няколко страници) Прави запис в регистрационния файл (log file) на сървъра -21 Tanenbaum, A.S. & Wetherall D.J. Computer Networks, 5th ed., Pearson, 2011

Web Statelessness and Cookies

- HE се запазва информация за състоянието (stateless)
- Без концепция за потребителска сесия (login session)
 - Браузърът изпраща заявка към сървъра и получава обратно файл
 Сървърът забравя за клиента
- Проблеми за сървъра:
 - Как да прави разлика между заявки на регистрирани и други потребители?
 - Как да следи съдържанието на кошницата за пазаруване (при електронна търговия)?
- IP адресът НЕ върши работа, ако се използва NAT!
- Решение: използване на cookies / бисквитки
 - ➤ Малки файлове/strings (< 4kB), съдържаща до 5 полета</p>
- Създавани от сървъра и съхранявани на твърдия диск на клиента.
- Противоречиво използване
 - Moгат да следят on-line поведението на потребителя (spyware)
- Могат да съдържат вируси
- Потребителски контрол т.е. кои да се приемат/отхвърлят

Domain	Path	Content	Expires	Secure
toms-casino.com	/	CustomerID=497793521	15-10-02 17:00	Yes
joes-store.com	/	Cart=1-00501;1-07031;2-13721	11-10-02 14:22	No
aportal.com	/	Prefs=Stk:SUNW+ORCL;Spt:Jets	31-12-10 23:59	No
sneakv.com	/	UserID=3627239101	31-12-12 23:59	No

9

14

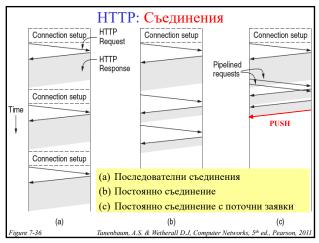
HTTP (HyperText Transfer Protocol)

- Специфицира съобщенията, разменяни между браузъри и уеб сървъри (RFC 2616).
 - Всяко взаимодействие се състои от ASCII заявка, последвано от МІМЕ-подобен отговор
- Браузьрът се свързва със сървъра по TCP съединение към порт 80
- HTTP 1.0

8

- Изпраща се 1 заявка и се получава 1 отговор; ТСР съединението се разпада.
- > Значителни допълнителни разходи, тъй като множество ТСР съединения са необходими за 1 уеб страница, съдържаща голям брой икони, изображения и др.
- HTTP 1.1
 - > Постоянни съединения (persistent connections)
 - Множество заявки/отговори могат да се обменят по 1 ТСР съединение
 - Могат да се използват поточни заявки (pipeline requests), г.е. да се изпрати заявка_2 преди получаването на отговор_1.
- НТТР 2 (2015 г.)
 - Компресия на НТТР заглавната част
 - ▶ Сървърът може да използва push

13

НТТР: Опростено функциониране Client Request message Request line Headers A blank lin Body Response message Status line Headers Body Forouzan, B.A., TCP/IP Protocol Suit, 4th ed., McGraw-Hill, 2010

НТТР: Заявки

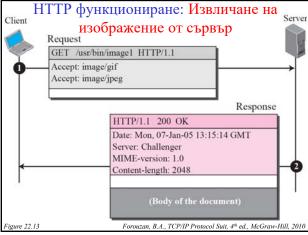
- 1 или повече ASCII текстови редове
 - ➤ 1. ред: request line (method)
 - ➤ Допълнителни редове: <u>заглавни части на заявката</u> (headers)

Method	Description	
GET	Read a Web page	
HEAD	Read a Web page's header	
POST	Append to a Web page	
PUT	Store a Web page	
DELETE	Remove the Web page	
TRACE	Echo the incoming request	
CONNECT	Connect through a proxy	
OPTIONS Query options for a page		

Допълнителни специфични за обекта (невградени) методи също могат да се използват

Tanenbaum, A.S. & Wetherall D.J, Computer Networks, 5th ed., Pearson, 2011

16

20 VWW подобрения в производителността: Сървърна

НТТР: Отговори

1. ред: status line

> 3-цифрен код указващ дали заявката е удовлетворена или не (и защо)

Code	Meaning	Examples
1xx	Information	100 = server agrees to handle client's request
2xx	Success	200 = request succeeded; 204 = no content present
3xx	Redirection	301 = page moved; 304 = cached page still valid
4xx	Client error	403 = forbidden page; 404 = page not found
5xx	Server error	500 = internal server error; 503 = try again later

Допълнителни редове: заглавни части на отговора (headers)

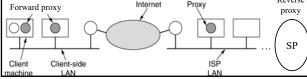
Figure 7-38 Tanenbaum, A.S. & Wetherall D.J, Computer Networks, 5th ed., Pearson, 2011

17

- <u>Сървъри</u> **репликиране** (replication)
- Отпражения (тітгогіп) възпроизвеждане съдържанието на един сървър на множество други разпръснати сървъри Сървърни ферми (server farms)
- Клиенти кеширане (caching)
 - Браузърите кешират отговорите с цел използване при бъдещи подобни заявки Съкрашаване времето за отговор и намаляван
 - Използват полета в заглав. част + правила, за да определят дали кешираното копие е свежо
- Проксита споделяне на кеш сред множество потребители
 - *Йерархично кеширане* (последователно изпробване на няколко кеша) <u>Изключения</u>: ∂*инамични страници* (чиито параметри могат да бъдат различни

следващия път) и *страници, които изискват разрешение (authorization)* (сървърите могат да инструктират всички проксита по пътя да не използват страницата отново, без да проверка за нейната свежест).

21

Мобилен уеб (Mobile Web)

- Трудности за първоначалните мобилни телефони, сърфиращи в уеб пространството:
 - Сравнително малките екрани затрудняват визуализирането на големи страници и изображения
 - Ограничените входни възможности правят досадно въвеждането на URL адреси или дълги вход. записи
 - Пропускателната способност на мрежата е ограничена
 - Свързаността може да е с прекъсвания
 - Изчислителната мощност е ограничена
- Ранен подход разработване на нов протоколен стек, пригоден към мобилни устройства с ограничени възможности.
 - WAP (Wireless Application Protocol)
 - Оптимизиран за бавни комуникационни линии и нисък клас мобилни устройства (със слаб процесор, малко памет, малък

<u>Push</u> модел, в допълнение на *pull* модел. XHTML (eXtended HTML) Поддръжка на <u>интегрирана</u> телефония в приложенията ➤ HTML4 преформулиран в XML Използван за постигане на Мултимедийни съобщения максимална преносимост в Включване на 264 различни платформи и браузъри пиктограми Интерфейс към устройство за съхранение XHTML Поддръжка на plug-ins в браузърите WSP Поддръжка на WTP 2 протоколни стека Стария WAP 1.0 WTLS Стандартен ТСР/IP стек с опростен ТСР код • 64-kB прозорец с фиксиран размер • Няма бавен старт • Max MTU = 1500B WDP Bearer layer WAP 1.0 protocol • Малко по-различен алгоритъм за повторно предаване

2. поколение безжичен уеб

Нови функции:

WAP 2.0

HTTP

TLS

TCP

ΙP

Bearer laver

WAP 2.0 protocol

• Нов език за маркиране

26

25

Мобилен уеб (прод.)

- Значително разрастване на пропускателната способност на мрежите и възможностите на мобилните устройства
- Днешните мобилни телефони могат да изполват (прости) уеб браузъри
- Уеб сървърите могат да установят дали да отговорят с мобилна или пълна версия на дадена уеб страница чрез разглеждане на заглав. части на заявката
 - User-agent header идентифицира типа на браузъра
 - Ако е мобилен, сървърът връща мобилна версия на страницата, например с малки изображения, по-малко текст, проста навигация...
 - Големите уеб сайтове създават мобилни уеб версии на тяхното съдържание
 - Например, чрез използване на компресия за намаляване размера на страниците при предаване (защото комуникационните разходи > изчислителните разходи)
- Транскодиране/Transcoding (трансформация на съдържание)
- Допълващ подход за страници, непредназначени за мобилни устройства.
- Изпълняван от междинен компютър

 - Получава заявка от мобилно устройство
 Изтегля търсеното съдържание от сървъра
 Трансформира то в мобилно съдържание, което най-добре съответства на мобил, устройство.
 Например, чрез преформатиране на изображенията, за да се намали резолюцията.
- Използване на HTTP, TCP и IP, но с допълн. компресия на заглав. части
- ROHC (RObust Header Compression)
 - Намаляване на допълн. разходи (overhead)
- Особено при използване на бавни комуникационни линии

27

29

Мултимедия

28

Мултимедия

- Комбинация от 2 или повече медии
 - Възпроизвеждани по време на определен времеви интервал
 - Обикновено с някакво взаимодействие с потребителя
- Аудио (компресирано)
 - Поточно съхранено аудио (аудио при поискване)
- Поточно на живо (broadcast) аудио (например, Интернет радио)
- <u>Интерактивно</u> аудио (Интернет телефония VoIP)
- Видео (компресирано)
 - Поточно съхранено видео (видео при поискване)
 - Поточно на живо (broadcast) видео (например, *Интернет телевизия IPTV*)

Цифрово аудио

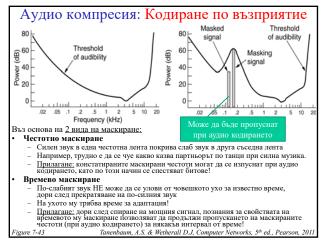
- Аудио-вълната е (едномерна) акустична вълна
- Възприемана като звук от слушателя при преминаване през ухото му (тъпанчето вибрира, причинявайки вибрации в малките кости на вътрешното ухо, които изпращат нервни импулси към мозъка)
- Ухото е чувствително към звукови вариации с времетраене няколко тв За разлика от него окото НЕ забелязва промени в светлинното ниво с времетраене няколко *ms*
 - Резултат: вариациите на закъснението (jitter) се отразяват повече на
- качеството на звука, отколкото на качеството на изображението Аналогов аудио-сигнал се цифровизира (според теоремата Найкуист/
- Котелников) и се превръща в цифров сигнал
- Аудио-компресия при предаване:

 64-kb/s цифровизирана реч

• Предсказуемо кодиране (predictable coding) –

само разликата между пробите се кодира, например, <u>GSM</u> (13 kb/s), <u>G.729</u> (8 kb/s), <u>G.723.3</u> (6.4 или 5.3 kb/s) 1.411-Mb/s CD-качество стерео музика (2 x 44100 проби/сек от 16 бита всяка)

- - Вълново кодиране (waveform coding) амплитудата на всяка честотна компонента се кодира по минимален начин, използвайки по възможност най-малко битове.
 - Кодиране по възприятие (perceptual coding) експлоатира някои недостатъци в слуховата система на човека; някои звуци маскират други звуци (напр. в <u>МРЗ)</u>.

Цифрово видео

- Последователност от кадри, всеки представляващ правоъгълна решетка от елементи (пиксели).
- По няколко бита на пиксел
 - Например, 8 бита за представяне на 256 нюанса на сивия цвят.
 - Например, 8 бита за всеки RGB цвят, което води до повече от 16 милиона цвята (човешкото око дори не може да разграничи съседните).
- Възпроизвеждани най-малко 25 кадъра/сек
 - РС мониторите сканират изображенията, съхранени в паметта с по-висока честота за да се премахне трептенето (flickering).
 - Например, при 75Нг монитор визуализира един и същ кадър 3 пъти поред.
- PC мониторът трябва да се захранва със скорост > 472 Mb/s
 - Например, при 24 бита/пиксел, 25 кадъра/сек, резолюция 1024 x 768.
- Затова се налага масивна видео компресия!

31

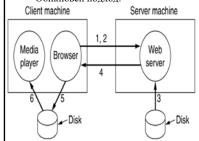
Видео компресия

- Компресиране със загуба на информация в източника (кодиране) и декомпресиране при получаване (декодиране)
 - Видеото след декодиране може да бъде малко по-различно от оригиналното видео
 - Малка загуба на информация може да доведе до голяма степен на компресия!
- За видео, предавано НЕ в реално време:
 - Асиметрия
 - Например, филм кодиран само веднъж и съхраняван на мултимедиен сървър, но декодиран много пъти при заявка от различни клиенти.
 - Кодиращ алгоритъм
 - Бавен, сложен и изискващ скъп хардуер.
 - Декодиращ алгоритъм
 - Бърз, прост и неизискващ скъп хардуер
- За видео, предавано в реално време:
 - Кодиране по време на предаването (on-the-fly)
 - Бавно кодиране е неприемливо!
 - Различни алгоритми и/или параметри се използват, често с по-малка степен на компресия.

33

Поточно аудио/видео (съхранено): Чрез използване на уеб сървър

- Слушане на аудио през Интернет (музика при поискване)
- Гледане на видео през Интернет (видео при поискване)
- Обикновен подход:

- Establish TCP connection
- 2. Send HTTP GET request
- 3. Server gets file from disk
- 4. File sent back
- 5. Browser writes file to disk
- 6. Media player fetches file block by block and plays it
- **Недостатък:** целият аудио/видео файл трябва да бъде изтеглен, преди започване на възпроизвеждането му

34

48

47

Поточно аудио/видео (съхранено): Чрез използване на **метафайл** Подобрен подход Server machin Метафайл - Много малък файл (просто указващ към музиката/ Client machine вилеото) Съдържащ URL Изтеглен от GET: metafile Web браузъра в/у диска Browser server RESPONSE Браузърът извиква мултимедиен плейър като помощник (helper) a и му предава името на метафайла Мултумедийният плейър се обръща Metafile GET: audio/video file Media към отдалечен (veб Media RESPONSE или медиен) сървър за дад. песен и/или player server видео Браузърът НЕ r UDP участва повече ire 25.12 Forouzan, B.A., TCP/IP Protocol Suit, 4th ed., McGraw-Hill, 2010

Мултимедиен плейър: Задачи

- Управление на графичен потребителски интерфейс (GUI) Например, симулиращ стерео плейър с бугони, копчета, плъзгачи, визуални дисплеи, сменяеми предни панели (skins) и т.н.
- Борба с грешки при предаване (главно загуба на пакети)
- - Променяне реда на предаване на пробите
 Например, когато пакетите пренасят алтернативни проби, загубата на пакет намалява временно резолюцията, а не създава временен престой при възпроизвеждане.

 FEC (Forward Error Correction)
 Например, контрол по четност, обхващащ няколко пакета.
- Декомпресия
 - Интензивна (от гледна точка на използване на изчислител. ресурси) но иначе лесна.
 - Трябва да позволява декомпресиране въпреки загуба на пакети
 - (за UDP)-базиран транспорт)
 Ако по-късни данни са компресирани относително спрямо по-ранни дант е не могат да бъдат декомпресирани, докато по-ранните данни не се декомпресират.
 Ето защо MPEG-1 използва кадри, които могат да бъдат декодирани независимо от други кадри, за да се възстанови възпроизвеждането при загуба на предишни кадри.
- Борба с вариациите на закъснението (jitter)
- Чрез <u>буфериране</u> преди започване на възпроизвеждането Плейърът буферира входа от медийния сървър (за 10-15 сек)
- и възпроизвежда от буфера, а не директно от мрежата

51

Борба с вариациите на закъснението: Буфериране (прод.)

2 подхода за поддържане на буфера пълен:

• Pull сървър

- Докато има свободно място в буфера, мултимедийният плейър продължава да изпраща заявки към сървъра за допълнителни блокове.
- Рядко използван
- Недостатък: Излишно изпращане на заявки за данни

Push сървър

- Сървърът избутва данните към плейъра
- 2 възможности:
 - Сървърът работи с нормална скорост на възпроизвеждане
 ✓ Простота; не са необходими управляващи съобщения (и в лвете посоки)
 - ✓ Честотната лента може да не е достатъчна: обикновено видео клип се кодира в различни резолюции с цел да се позволи на потребителя да избере резолюция, подходяща за скоростта на неговата Интернет връзка.
 - ✓ Вариациите на закъснението са проблематични!
 - Сървърът работи по-бързо (вж. следващия слайд)

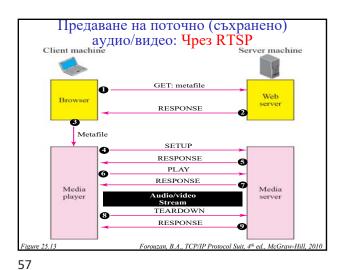
Іредимство: сървърът може да навакса, ако изостане Недостатък: възможно препълване на буфера на плейъра, ако сървърът предава данни по-бързо, отколкото се консумират. Решение: плейърът определя 2 прага (water marks) Горен праг *Push* сървър, При достигането му, плейърът съобщава работещ на на сървъра да спре (PAUSE). Междувременно данните продължават ПО-ВИСОКА СКОРОСТ да пристигат, докато сървърът възприеме командата за пауза, но не трябва да достигат макс. капацитет на буфера Долен праг При достигането му, плейърът съобщава на сървъра да поднови предаването (PLAY). Трябва да бъде така избран, че буферът да не се изпразни. Server machine Buffer Media Media player server PLAY! water PAUSE! water mark mark um, A.S. & Wetherall D.J, Computer Networks, 5th ed., Pearson, 2011

Real Time Streaming Protocol (RTSP)

Позволява на мултимедиен плейър да контролира дистанционно *push* сървър чрез следните команди:

Command	Server action	
DESCRIBE	List media parameters	
SETUP	Establish a logical channel between the player and the server	
PLAY	Start sending data to the client	
RECORD	Start accepting data from the client	
PAUSE	Temporarily stop sending data	
TEARDOWN	Release the logical channel	
7-55	Tanenbaum, A.S. & Wetherall D.J, Computer Networks, 5th ed., Pearso	

56

58

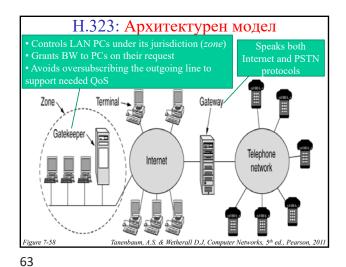
Multicast поточно аудио/видео: С използване на контролен пакет за проверка по четност P D C B A Client 1 Parity \
packet RTP/LIDP Different packets los data packet P D C B A P D C B A Client 2 Server Multicast PDCBA Client 3 P D C B A Client 4 Figure 7-56 Tanenbaum, A.S. & Wetherall D.J, Computer Networks, 5th ed., Pearson

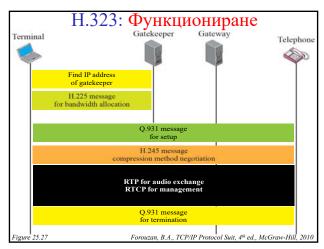
60

ı	Koudeneuuuu p neauuo pnewe
1	Конференции в реално време 2 подхода:
ı	 ITU препоръка <u>H.323</u> (преработена 1998)
ı	 Типичен тромав стандарт на телефонната индустрия
ı	 Специфицира пълен протоколен стек, определящ точно какво
ı	е позволено и какво е забранено.
ı	 Предимство: много добре дефинирани протоколи във всеки
ı	слой
ı	 Недостатъци: голям, сложен, негъвкав, трудно адаптиращ се
ı	към новите приложения.
ı	• SIP протокол (на IETF)
ı	 Типичен Интернет протокол
ı	 Оперира чрез обмен на кратки редове ASCII текст
ı	 <u>Лек/несложен</u>
ı	 Работи добре с други Интернет протоколи, но по-малко добре
ı	с протоколи за сигнализация в телефонни системи.
ı	 Модулен и гъвкав – може да се адаптира към бъдещи
ı	приложения
ı	• И двата подхода:
۱	 Позволяват повиквания между два и повече участника
۱	 Използват компютри и/или телефони като крайни възли
1	 Поддържат договаряне на параметри, шифриране, RTP/RTCP.

61

Item	H.323	SIP
Designed by	ITU	IETF
Compatibility with PSTN	Yes	Largely
Compatibility with Internet	Yes, over time	Yes
Architecture	Monolithic	Modular
Completeness	Full protocol stack	SIP just handles setup
Parameter negotiation	Yes	Yes
Call signaling	Q.931 over TCP	SIP over TCP or UDP
Message format	Binary	ASCII
Media transport	RTP/RTCP	RTP/RTCP
Multiparty calls	Yes	Yes
Multimedia conferences	Yes	No
Addressing	URL or phone number	URL
Call termination	Explicit or TCP release	Explicit or timeout
Instant messaging	No	Yes
Encryption	Yes	Yes
Size of standards	1400 pages	250 pages
Implementation	Large and complex	Moderate, but issues
Status	Widespread, esp. video	Alternative, esp. voice

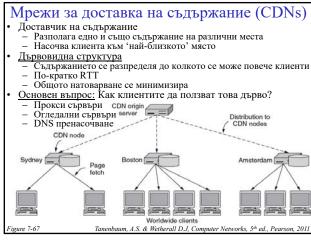
66

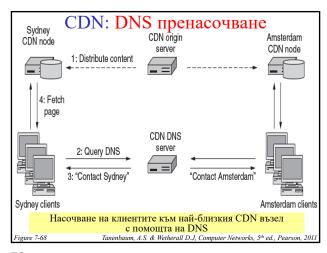
68

Доставка на съдържание

Доставка на съдържание

- Нова парадигма с голямо приложение напоследък
 - Например, доставка на съхранени видеоклипове, филми и др.
- Различна задача различни изисквания към мрежата
 - Мястото, откъдето се доставя, няма значение.
 - Например, за потребителя няма голямо значение откъде точно се доставя поточното видео съдържание, стига да е от компютър, който може да осигури най-добрата (бърза) услуга.
 - Някои сайтове за съдържание са много по-популярни от други
 - Например, YouTube генерира >10% от Интернет трафика.
 - Големите доставчици на съдържание изграждат свои собствени мрежи за доставка на съдържание (content delivery networks, CDNs), които използват центрове за данни, разпръснати по света за по-добра производителност и достъпност.
 - Алтернатива са <u>P2P (peer-to-peer)</u> мрежите колекция от компютри, споделящи съдържание помежду си, без специално осигурени сървъри или централен контролен пункт.

70

69

Peer-to-Peer (P2P) мрежи

- Мрежи за споделяне на файлове, създадени от компютри на потребителите, които обединяват своите ресурси за
 - формирането на система за доставка на съдържание.

 Компютрите са равнопоставени (peers), защото всеки един едновременно действа и като клиент (извличайки съдържание от други компютри), и като *сървър* (предоставяйки свое съдържание).

 Файловете са разделени на части (*chunks*)

 Всеки потребител може едновременно да получава нови части
- - на даден файл отнякъде и същевременно да изпраща другаде получените преди това части!
- <u>Нямат специална инфраструктура</u> (за разлика от CDN)
- Таммат специална инфраструктура (за разлика от стемостоятелно мащабиране

 ВітTorrent е сред най-популярните Р2Р протоколи (с отворен стандарт)
 Проблеми за решаване при ВітТоггент споделяне:

 Как да се откриват равнопоставените?
- - Как да се размножава съдържанието между равнопоставените с цел по-скоростно изтегляне? Как равнопоставените да се насърчават взаимно, за да предоставят
 - съдържание помежду си?

